Ա. ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 30 | 10 ԱՊՐԻԼ 1899 | ՇԱԲԱԹ

10 ՓԱՐԱ

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պապր Ալի Ճատտեսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴՈՒԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ارمنجه یومی سورهانتاك غزته سی
ادارهخانه سی
باب عالی جاده سی ۲۰ نومرو
Direction du Journal Arménien
SOURHANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՁԻ ՏՐՈՒԻԻ
Խմբագրութեան ուղղուած ամէն գրութիւն

ԹԱՓԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍՏՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը ղրշ. 75
6 » » 40

ԳՈՒՆԱՅԻՆԴՐՈՒԹ. ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը վրէ վրայ
12 ամիսը ղրշ. 100
6 » » 54

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը վրէ վրայ
12 ամիսը փր. 22
6 » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Հպատակ ժողովուրդները կառավարելու քաղաքականութեան մէջ Անգլիա և Ռուսիա այնչափ կը տարբերին իրարմէ որ, երկուքին միջև համեմատութեան եղջ մը գտնելը դրեթէ անկարելի կ'ըլլայ։

Անգլիա՝ իր հպատակութեան տակ գտնուող երեք հարիւր յիսուն միլիոն օտար ժողովուրդները, որոնք զանազան ազգերէ և զանազան կրօնքներէ ու դաւանութիւններէ կը բազկանան, մի միայն կը կառավարէ, առանց անոնց կրօնքին, ազգութեան, ցեղին, սովորութիւններուն, ամանդութիւններուն եան. խառնուելու։

Իսկ Ռուսիա, որուն հպատակութեան տակ գտնուող օտար ժողովուրդներուն թիւը քառասուն միլիոնի չափ է միայն, այսինքն Անգլիականին գրեթէ ութը մասին մէկը, անոնց թէ՛ կրօնքին, թէ՛ ազգութեան, թէ՛ ցեղին, թէ՛ սովորութեանց ևթէ աւանդութեան խառնուելով, այլ մեծ չափելի և բացայայտ կերպով։

Հնդկաստան որ բոլոր աշխարհի գաղթականութեանց ամենէն մեծը և անհամեմատելի կերպով ամենէն բազմամարդն է, բռնակալին աւելի է ապացուցանելու օտար ժողովուրդները կառավարելու մասին Անգլիոյ քաղաքականութեան տարբերութիւնը Ռուսականին վրայ. քաղաքականութիւն մը որ Ֆրանսականէն, Գերմանականէն, Հոլանդականէն, Բելճիկականէն, և Սպանիականէն ալ շատ չի տարբերիր սկզբունքով և հետեւանքով։

Թէ ինչ բանի մէջ կրկայանայ հպատակ օտար ազգութիւններ կառավարելու մասին Անգլիոյ դրութիւնը, ատիկայ լիովին հասկնալու համար մի միայն Հնդկաստանի վրայ պարզ ակնարկ մը նետել կը բաւէ։

Հնդկական աշխարհը 260 միլիոնի չափ ժողովուրդ ունի, որ ուղղակի Անգլիական իշխանութեան ներքև է, և ուր դրեթէ 40 միլիոնի չափ ալ ժողովուրդ կայ, որոնք ուղղակի, անուղղակի կամ կամաւին Անգլիոյ հովանաւորութեան տակ են, առաջին տեղիւ իրենց կեանքը և ինչքը Անգլիոյ համար զոհելու պատրաստ։

Ռուսիա որ առ առաւելն 120 միլիոն ժողովրդէ բազկացած է, ամբողջ Ռուս ազգը և բոլոր օտար հպատակները պահպանելու համար պարտաւոր է միշտ զէնքի տակ պահել 600 հազար զինուոր։ Նոյն համեմատութեամբ, Անգլիա՝ միմիայն երեք հարիւր միլիոնէ բազկացեալ Հնդկական տարածքը պահպանելու համար՝ լոկ Հնդկաստանի մէջ 1,500,000 անգլիական զինուոր պահելու պիտի ստիպուէր։

Բայց Անգլիա մի միայն 70,000 անգլիական զինուորով, այսինքն ռուսական 20½ին տեղ միմիայն մէկ զօրքով կարող եղած է կառավարել Հնդկական պէսպարը։

Արդ տես որ գործը այսչափով ալ չվերջանար։

Այն 70 հազար անգլիական զինուորին դէմ, անոր ճիշդ կրկնապատիկը, այսինքն 140 հազար ալ բուն Հնդիկ զինուոր կան, որոնք Բրիտանական կարճ տաւերին հետ կը կրեն իրենց տոհմային տարազը։

Ասոր՝ զէնքի տիրապետութիւն չի կրնար ըսուիլ։

Գործին մէջ կայ անհերքելի կերպով բարոյական այժ մը, որ բատ անկլօ-ռուսական հաշուոյ, ճիշդ 20 անգամ աւելի զօրաւոր է, քան նիւթական այժը։

Ասիկայ արդարացնելու համար շատ բաներ կրնայ դրուագուիլ. բայց իրողութիւնը այնչափ վճռական է որ, բոլոր առարկութիւնները՝ անհիմն պատճառաբանութեանց կարգը կ'իյնան։

Եթէ մանրամասնութեանց մանելու միջոց ունենայինք, ուրիշ շատ ապացոյցներ կրնայինք մէջ բերել. բայց ճշմարտութիւնը այնչափ յայտնի և այն աստիճան հասկնալի է որ աւելորդ ձանձրութիւն մը պիտի ըլլար։

Թէ ինչո՞ւ այսչափ տարբեր քաղաքականութիւն։

Ատիկայ ալ Ռուս քաղաքականութեան գաղանիքներէն մէկն է, որուն վրայ զարմանալու պէտք չի կայ։

Զարմանալի կէտը միայն հոն է որ, այս տեսակ մը խստութիւնը ինչ ինչ կէտերու մէջ տեսնելով ևս չհաւատալ սկսած կ'երեւի, փոխանակ մեղմանալու, և այն՝ նոյն իսկ լոկ այս կամ այն ռուս պաշտօնեային փութկոտ եռանդով, ինչպես կը հաստատէ միջազգային մամուլը։

Այս տողերը գրուելուն պատճառն այն է որ Կովկասեան կառավարչութեան մէկ քանհաճոյքը, Հայ ազգին եկեղեցական, գպրոցական և այլ նուիրական հաստատութեանց դէմ ծերուն միջամտելու ուղղութիւն մը յառաջ բերած է։

Հայ հասարակութիւնը որ իր ընդհանրական մարմնովը միշտ նեցուկը և հաւատարիմը եղած, և հետեւաբար օգտակար վիճակի մէջ գտնուած է այն ամէն կառավարութեանց՝ որոնց հովանաւորները կ'ուզուին, — մանաւորապար Ռուսիոյ մէջ որ ներկայ խնդրոյն առարկայ եղած է—միշտ լաւ քաղաքագէտներ, դիւանագէտներ, վիճաբանականներ, վաճառականներ և ուրիշ շատ մը օգտակար հպատակներ ընծայած է կառավարութեան. չենք հասկնար թէ ինչո՞ւ այս կարգադրութեանց ենթակայ կ'ըլլայ վերջերս։

Ռուսական աշխարհին մէջ ամէն ինչ ռուսացնելու քաղաքականութեան թէ՛ դժբախտութեանը և թէ չարաբնակութեանը կատարեալ պես կը հաւատանք, որովհետեւ անհերքելի իրականութիւն մըն է։

Բայց այդ քաղաքականութիւնը մեզմանալու տեղ աւելի եւս խստութեան երեւոյթ մը առնելը, և այն հակառակ ներկայ Ցարին նման լուսամիտ և փափկանկատ վիհապեան մը կասկածը... ահա դժբախտաբնական կէտը։

«ՍԱՒՐՀԱՆԴԱԿ»

Ա-Ամեայ ԹԵՐԹ

Գոհացում տալու համար ամէն կողմէ յայտնուած բաղձանքներուն, որոշած ենք յառաջիկայ երկուշաբթիէն սկսեալ ամէն առաւօտ արշալոյսին հրապարակել Սոբհանդոկը։

Միջոցներ ձեռք առնուած են Ազգային, Ներքին և Արտաքին նորագոյն լուրերը տալու համար։ Ընթերցողները պիտի կարդան նոյն գիշերուան պաշտօնական և այլ կարեւոր տեղեկութիւնները և հեռագրական վերջին լուրերը։

Պիտի հաղորդուին առջի իրիկուան Սակարանի վաճառքը, Սակարանական ուրիշ տեղեկան լուրեր, եևն։

Սոբհանդոկը, կանուխէն ցրուուած պիտի ըլլայ թաղերը, արուարձաններըը, գիւղերու նահանգները, եևն։

Վստահ ենք թէ հասարակութիւնը որ հանգրուանաբար աղջնակը Սոբհանդոկի երեսումը, աւելի գոհ պիտի ըլլայ այս նոր կարգադրութեամբ։

ԿՏԱԿ ՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

(ՏԵՍԻԼ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔԻՆ)

Բ.

—Ա՛ռ ալ կտակըդ պիտի մեռնի, պատուելի՛։

—Ժամակոչ եղբա՛յր, քեզի կոկ բաները ստուգարանութիւնը տոլվեցընեմ, որ այսմ մեծատան քաջայոյժ կը պատճառի։ Կոբ՝ կոպն է, որուն համիօրէն կոպ կ'ըսեն, իսկ ան կամ ակ՝ աղբիւր ըսել է։

—Թա՛ռ խաֆին զարկիր, պատուելի՛. իրա՛ւ որ գիտութեանդ ոյորը չի կայ։ «Կոպակ»ըս մարդուն տալ անունը ըլլալու էր, քանի՛ որ բանը ատանկ է. կուտին ակը, հէ՞։ Անհատանո՛ւմ հարստութիւն ունի՝ կ'ըսեն կոր. ամա՝ եանըընշ ըլլայ՝ եալլը ֆէյը ուզէի նէ, կարելի է Զաւակին ձգէր, անբզա՛յ էն նէյես էր, պատուելի՛։

—Կրնար ըլլալ, ժամկոչ աղբա՛յր։ Սակայն ի՞նչ կ'ըսես որ, պարտքի համար բանտարկուած մարդու մը ընտանիքին ի նպաստ հանգանակութիւն մը եղա՛ նէ, տասը ռուկի մէկէն տուաւ, ու անունը չը գրեց ու չը թողուց որ գրեմ։ Ա՛ռ մեծ հարստահարուն ո՛չ ընտոր հարստահարը կ'իմանաս ո՛չ ալ ընտոր մարդ ըլլալին ճիշդ կրնաս գիտնալ։ Մեծահարուստ մարդ մը մ.ռա՛ւ, մէկը երկինք կը բարձրացնէ, միւսը գետնին տակը կ'անցընէ, ու երկուքին ալ իրաւունք կու տաս։

—Ներեցէք ամա, պատուելի՛, ես կտակըդ մեռնող հարուստին դժուարանք ընդունելուն իրաւունք չեմ կըրնար տալ։

—Իսկ ես, ժամկոչ եղբա՛յր, ընաւ երբեք իրաւունք չեմ կրնար տալ կենդանութեանը կոթող մը չը կանգնած մեծատան։

—Շատ հեռը ես, պատուելի՛, կոթողբան մը ձգելու են որ՝ ձեռքդ բռնես, բան մը ըլլալը գիտնաս։

—Ամա ալ կը յարմարի, բայց նշխարին բուն ստուգաբանութիւնը գիտէ՞ս ինչ է. ֆա՛յ նա որ ըսէ։ Որ ըսել է, ա՛յն մեծատունը գոյ է բարոյապէս ու չը մեռնիր, այն որ յիշատակարան մը թողուց։

. . . Հարուստ, մեծահարուստ այր և կին մըն էին։ Կինն ահա սեւերը մտաւ ու սրտանց կուլայ երկանը վրայ, որուն հաւատարիմ մնացած էր՝ հակառակ իր գեղեցկութեան ու հակառակ ամէն փորձութեան։ Տղայութեանը պարզ, բարի աղջիկ մըն էր, ինչպէս որ մնաց մինչեւ վերջը։ Հանուցէն դուրս չէր ելներ՝ կրնայ ըսուիլ՝ բայց նեթ մօրը հետ եկեղեցի երթալու համար և տանը դուռը բանալու համար, երբ խնամար որ աղքատ մըն է դուռը զարնողը։ Ի՛նչ բաղդի որ տիրացաւ, դնչու մը զայն գուշակած էր, գետնին վրայ քալեցնելով իր ափին կապոյտ մանր քարի կտորներն, որոնք իր կապոյտ վերարկուին ծուէններն էին դոգես կամ վրանին տակի գիշերային անուրջնե՛րը՝ տարբացած։ Բոլոր քսրերն ալ փայլուն ամուսնութիւններ ըրին՝ համաձայն իրենց դիրքին ու ձիրքին. այլ ամենափայլուն բաղդն իրեն վիճակեցաւ՝ կապուտակ քարի կտրնեըուն գլորուն գուշակութեամբ։ Վառեակներու սիրոյն տեղ եկաւ անցաւ զուկըներուն սէրն, աղջիկ ու մանչ, վառեակներու չափ շատուոր, որոնց ամենուն կաթը ինքը տուաւ, որոնց ամենուն չորիրն ալ ինք իր ձեռօքը կարկ, հակառակ իր հարստութեան ու հակառակ իր ձեռուըներուն գրգռանոյշ ազատութեան։ Ուրեմն կրնայ ըսուիլ որ ամուսնական կեանքը կուսական կեանքին առանց ընդհատման շարունակութիւնն եղաւ, մէկ հանուցէն միւսն անցում մը, վառեակներու հանուցէն որդեակներու հանուցը, վառեակներու խանդաղատանքէն որդեակներու խանդաղատանքը։

Իսկ էրիկը՝ կրնայ ըսուիլ՝ կեանքը անցուց ձիու վրայ ու նաւակի մէջ. ձիէն նաւակը կը ցատքէր ու նաւակէն ձի։ Նպատակն էր, հրայրքն էր — գործը, գործին հանիլ։ Նաւակին մէջէն ու ձիուն վրայէն աչուընները սեւեռած էին հո՛ն, ո՛չ վեր, այլ վերը, գործոց աշխարհը, չահը, լաւագոյն և արագագոյն արտադրութիւնն. ու չա՛հը, չա՛հը, չա՛հը։ Կը դիզէ՞ր, կը դիզէ՞ր, կը դիզէ՞ր, — մինչդեռ կինը կը մսխէ՞ր, կը մսխէ՞ր, կը մսխէ՞ր։

Աւելորդ է ըսել՝ որ էրիկ կնկան մէջ ամէն օր կռիւ կար, երկուքն ալ իրարու վրայ դուրգուրալով, երկուքն ալ անտեսող ըլլալով, երկուքն ալ իրենց զաւկներուն վրայ խնդրենալով հանդերձ։ Այո՛, այդ մարդը՝ զոր գործի մէջ տեսնելով՝ չէիր կրնար ըմբռնել որ երբեք խանդաղատանաց կաթիլ մ' իր սրտին մէջ գտնուի, այդ մարդը բա՛ն մը չէր խնայեր իր զաւկներուն համար. անհաչիւ կը ծախսէր՝ երբ հիւանդնային և ինքը կը պահակէր՝ երբ հիւանդնային և ինքը կը պահակէր՝ երբ հիւանդն առողջանար եղեր անկողնէն, այնքա՛ն անսահման գորով ունէր իր որդեկաց վրայ։ Կինն ալ, այո՛, անտեսող էր, որուն երբեք չը պիտի հաւատայիր՝ երբ մարդու ողորմած աչեր գինքը տեսնէիր։ Ո՛չ ուտեստի, ո՛չ հագուստի չսայլութիւն չը պիտի ըլլար. տան մէջ չսայլութիւն չէր ներեր, ու տունէն դուրս չսայլութեան օրինակները զայրոյթ կ'ազդէին իրեն։ Երիկ կնկան կռիւն՝ որ ըսինք՝ ուրկի՞ց կը ծագէր. — Հոգիկ, տալու կամ չտալու խնդրէն. ա՞ռ ըդա՞ռ, that was the question։ Այրը, տենդով՝ անհամբերութեամբ որպէս թէ ձիուն վրայ գտնուէր՝ գործին ետեւէն վազվզելու վրայ, կը գոչէր. «Մի՛ տար՛ որ աշխատին.»— «Ձիուերին կը ծռեն կը կենան նէ, սիրտս չի դիմանար, ձեռքս եղածը կու տամ.» — «Ա՛լ տղու պէս ձեռքդ ստակ չի պիտի տամ որ դուն ալ չի տաս. ողորմութիւն տալը մեղք է.» — «Ամա ըսած խօսքդ մեղք է, դէմ Աստուծոյ մեղք է. Աստուած պիտի բարկացունենք.» — «Ողորմութիւն ուզողը թէ որ յոյսը կտրէ ամենէն, անպատճառ գործ մը կը ճարէ ու կ'ապրի.»—«Էյ դուն այնքան մարդու որ գործ կ'ուզեն քեզի, ինչո՞ւ գործ չես իտար.»— «Ամենուն չեմ կրնար տալ. ես չի տամ նէ, տունդ մը կը գտուի. թո՛ղ փնտռեն.»—«Մարդը հիւանդ է՝ գործ չի կրնար ընել նէ.»—«Թո՛ղ սատկի՛... ես ամեն օր որ գործի կ'երթամ նէ, պուխս վրա՞յ կը յատկեմ՝ գիտես քի. Թող աշխատին որ առողջանան.»— «Հիւանդ պառկիս նէ, անկողինդ ինչո՞ւ ձիուդ վրայ չես հաներ ու ձիդ վազցներ.»—«Իրաւ է որ կ'ըսեն՝ կնկան հետ գլուխ չելլուիր. կնի՛կ, դուն քու գիտցածդ ըրէ՛, ես իմ գիտցածս։ Ա՛ս ալ գիտցիր սա՛տ, ցորեկները քեզի ու տղոցս երեք տեսակ կերակուր կը կերցնեմ նէ, ես շատը պանիր հացով կամ սոխ հացով իրիկուն կ'ընեմ՝ ճիշդ իմին աշխատցուցած ըրնդչէրներուս ու համաներուս պէս»։ —«Գիտեմ որ սուտ չես խօսիր. է՛յ, ի՞նչու տաք կերակուր մը չուտես դուն ալ ցորեկը. ըսելիքս ա՛լ ընելիքս ա՛լ կը չուարիմ, խաչո՛ր, երբոր հետդ խօսիմ. էրիկ մարդիկներուն խօսք հասցնելն ա՛լ խօսք հասկցնելն ա՛լ դժուար...»

. . . Տղաքները կը մեծնային, հաստատուն բարձրագոյն կրթութիւն մը ստանալով։ Լեզու, գիտութիւն ու գեղարուեստ հաւասարապէս կը մշակէին՝ մօրերնուն փափագանաց համեմատ, որ այս մասին իր մշակեալ մէկ քեռորդւոյն խորհուրդ հարցուցած էր. նոյն քեռորդին նոյնպէս խորհուրդ տուած էր որ՝ տղայոց կրթութեան մէջ ձեռարուեստն ալ չանտեսուի, ինչ որ տղայոց հօրը փափագը կը չօշափէր։ Աղջիկ թէ՛ մանչ զաւակներն այնպիսի կրթութիւն մը կ'առնէին՝ ի մի բան՝ որ եթէ — Տէր մի՛ արասցէ — հայրերնին օր մը իրենց հարստութիւնը կորսնցնէր, իրենք իրենց դիրքը չէին կորսնցներ, մանաւանդ որ իրենց հօրմէն կը ժառանգէին չարքաշ աշխատասէր ոգին և իրենց մօրմէն բարեսէր մեծանձնութիւն, — թէեւ մեծանձնութեան մեծ վայրկեաններ ունենար երբեմն հայրերնին ալ։

. . . Տղաքները մեծնալու ու կրթուելու վրայ ըլլա՛ն, էրիկ կնիկ կռիւնին կը չարունակէին, եթէ ոչ մէկ կէտին՝ ուրիշ կէտի մը վրայ։ Այդ կէտը, այդ նոր խնդիրը ծագում առած էր մեծատունին... անութէ՛ն. այսինքն թէ, առջինեկ աղջկան գլուխն՝ ոտքի վրայ կեցած տեսն՝ հօրը անութը

ՅԳԱՎՈՐ ԴԱՎԱԹՈՏՄՈ

ԴՈՒՔ ՉԵՔ ՄՈՌԱՑԵԼ ԱՅԴ ՄԱՐԴՈՒՆ

Ա. ՄԱՐԿՈՍՅԱՆԻ

Ամառ էր։ Ես ու Գրիգորը նստած էինք մեր տան առջև, ծառի տակ, ու զրուցում էինք։ Գրիգորը ինձ պատմում էր իր ճանապարհորդության մասին։ Նա վերադարձել էր Ամերիկայից։ Ես ուշադիր լսում էի նրան։

Գրիգորը պատմում էր, թե ինչպես ամերիկացիները ոչ միայն մարդկանց, այլև կենդանիներին են սպանում։ Ես զարմանում էի։ Ինչպե՞ս կարելի է սպանել կենդանիներին։ Ես սիրում էի կենդանիներին։ Ես ունեի մի շուն, որի անունը Ջեք էր։ Ես շատ էի սիրում Ջեքին։ Ես ամեն օր խաղում էի նրա հետ։ Ես նրան կերակրում էի։ Ես նրան լողացնում էի։ Ես նրան պատրաստում էի։ Ես նրան սանրում էի։ Ես նրան...

Գրիգորը շարունակում էր պատմել։ Նա ասում էր, որ Ամերիկայում կենդանիներին սպանում են, որպեսզի նրանց մորթից մուշտակներ պատրաստեն։ Ես չէի հավատում։ Ես կարծում էի, որ Գրիգորը կատակում է։ Ես ասացի նրան, որ ինքը կատակում է։ Նա ասաց, որ ոչ։ Նա ասաց, որ ինքը ինքն է տեսել։ Նա ասաց, որ ինքը ինքն է տեսել։ Նա ասաց, որ ինքը ինքն է տեսել

բաքաղէս Բեդերապուրկ երթալու համար, մէկ քանի օրէ ի վեր կ'ընդունի պաշտօնական անձանց այցելութիւնները։ Ս. Պատրիարք Հայրն իւր նախընթաց օր այցելութիւն տալով զեսպանին, ողջերթ մաղթեց և այս առթիւ տեսակցութիւն մը ունեցաւ կովկասի հայ դպրոցներու և ընկերութեանց մասին։

—Վանայ հոգեւոր հովիւ Տ. Նեղսէս եպիսկ. Արսլանեան այսօր ժամը 3ին մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս, լոյսի ընկերութեան Աբգէլէ չոգենաւով։ Ն. Սրբազնութեան կ'ընկերանայ վահրիճ վ. Շահլաեան։

—Ս. Պատրիարք Հօր տնօրինութեամբ, Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն առաժամեայ քարոզիչ կարգուած է Ձերմակեան Մեսրոպ վ.։

—Վանէն Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն զանազան հաստատութեանց մէջ գտնուած հայ որբերը Առաջնորդարան դիմելով, խնդրեր են որ տեղւոյն վարագայ որբանոցին մէջ ընդունուին։

—Պիթլիսի Առաջնորդարանէն հասած հեռագիր մըն ալ կը ծանուցանէ թէ Ամրոյ գեղի եկեղեցւոյն գողցած անօթները և գոյքերը տեղական կառավարութեան ջանքով մեծաւ մասամբ ձեռք անցուելով յանձնուած են Առաջնորդարան։

—Ս. Պատրիարք Հայրը յանձնարարեց Պէշիկթաշէրէի քարոզիչ Վեհապետեան Տ. Մկրտիչ եպիսկոպոսին, որ վաղն առաւօտ Պոյաճըգեղի եկեղեցւոյն մէջ, նոյն եկեղեցւոյ նուիրեալ ընկերութեան Աբգէլէ չոգենաւով։ Ն. Սրբազնութեան կ'ընկերանայ վահրիճ վ. Շահլաեան։

—Ս. Պատրիարք Հօր տնօրինութեամբ, Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն առաժամեայ քարոզիչ կարգուած է Ձերմակեան Մեսրոպ վ.։

—Վանէն Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն զանազան հաստատութեանց մէջ գտնուած հայ որբերը Առաջնորդարան դիմելով, խնդրեր են որ տեղւոյն վարագայ որբանոցին մէջ ընդունուին։

—Պիթլիսի Առաջնորդարանէն հասած հեռագիր մըն ալ կը ծանուցանէ թէ Ամրոյ գեղի եկեղեցւոյն գողցած անօթները և գոյքերը տեղական կառավարութեան ջանքով մեծաւ մասամբ ձեռք անցուելով յանձնուած են Առաջնորդարան։

—Ս. Պատրիարք Հայրը յանձնարարեց Պէշիկթաշէրէի քարոզիչ Վեհապետեան Տ. Մկրտիչ եպիսկոպոսին, որ վաղն առաւօտ Պոյաճըգեղի եկեղեցւոյն մէջ, նոյն եկեղեցւոյ նուիրեալ ընկերութեան պատկերի օծումը կատարէ։ Յուսիկ վ. Խաչերեան չէ ընդունած տեղւոյն առաժամեայ քարոզչութիւնը։

Պաշտօնական Ծանուցամ Փոխանորդութեան.

—Սամաթիայի Գէորգ՝ կարապետ Սահակեան անուն 27–28 տարեկան, միջահասակ, մաղերը շագանակագոյն, անուշեայ, թաւսպեխ, նիհարակազմ և յարուեստ գծագրիչ երիտասարդն իբր եօթը տարիէ ի վեր անյայտ եղած է։ կը խնդրուի արգոյ ազգայիններէ, որ եթէ երբեք յիշեալ երիտասարդին ունի, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին ո և է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանի ծանուցանել ի գիտութիւն։

9 Ապրիլ 1899 (Կնէ)

ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ

ԼՈՒՐԵՐ "ՍՈՒՐՇԱՆԴԱԿ,,Ի

Մեր երկուշաբթի օրուան թերթին մէջ՝ Նիկոմիդիոյ առաջնորդին նկատմամբ գրուած հատուածը նոյն թեմին մէջ գոհութեամբ կարդացուեր է։ երէկ այն իմաստով մէկ քանի նամակ մէկէն առինք։ Ասոնց մէջ նամակագիր մը սա իմաստով բան մը կ'աւելցնէ իր գրութեան. «Ներելի չէր այնքան առաջ երթալ որ կատակով մը մեր առաջնորդը անդիի աշխարհը նետուի. բայց կարծեմ սխալ չէր ըլլար, եթէ գրուէր որ մեռնողը ոչ թէ առաջնորդն էր, այլ մեր թեմին առաջնորդութիւնը։» Մենք նամակագիրը անձնապէս չենք ճանչնար, բայց կ'երեւի որ Սեւերեանոս Սրբազանի հակառակ կուսակցութեան կը պատկանի. ամէն պարագայի մէջ կ'ուզեինք լսել թէ՝ իր հայեացքները ինչ են այդ թեմին առաջնորդութեան մասին, և թէ ինչ կրնար ըլլալ Նիկոմիդիոյ թեմին մէջ ու չէ եղած։ Սեւերեանոս Սրբազանի դէմ գլխաւոր զանգատներէն մէկը տեղական ժողովներու անկերպարան վիճակն էր, և իրաւ ալ այս պարագան բաւական աչքի զարնել սկսաւ։ Բայց հիմայ որ ընտրութեան ձեռնարկուած է, տեղացիք այն ոգեւորութիւնը, զոր ցոյց տուին ձերակոյս-ժողովի և մխիթարապզպիմալի ընտրութեան խնդրոյն մէջ, նոյնը պէտք է ցոյց տան այս ընտրութեանց մէջ ալ, և բանիրուն անձերէ կազմեն ճաղ. Ժողովը և միւս Տորհուրդները, ու յետոյ իրենց կատեղը դատած միջոցները առաջարկեն, մնացեալն ալ իրենց կ'օժանդակէ ապահովաբար։ Առանց այսպիսի գործնական միջոցներու, ճարտար ձեւեր եւ գարձուած-քներ ինչ այժ կրնան ունենալ, և որքա՞ն կրնան օգնել բաղձալի բարեկարգութիւնը յառաջ բերելու։

Պարտիզակի մեր թղթակիցը այս խնդրոյն նկատմամբ գրած նամակին մէջ կ'ըսէ. «1871էն ի վեր Սուեփաննոս Սրբազան չատ արդիւնաւոր եղած է մեր թեմին մէջ, և այս երկար ժամանակամիջոցին մէջ չատ կարեւոր միութիւններ լեցուցած և չատ վիշտեր ամոքած է. 28 տարի յետոյ այսօր կը սթափին և ապարդիւն կը գանեն իր պաշտօնավարութիւնը։ Իրեն դէմ յարուցած հակառակութիւնները պարզ թշնամութիւններ են. մինչեւ իսկ խեղաթիւրումները այնքան առաջ գացած են որ թերթի մը մէջ գրուեցաւ թէ առաջնորդը էջմէ զացած է օգափոխութեան, մինչդեռ նա՝ հիւանդ վիճակի մէջ Նիկոմիդիայէ Ատաբազար, անկէ Ցէօնկէլ, Օվաճըդ, Պարտիզակ կը վազվզէր չարունակաբար, Գալաթացիներէն հայակարօտ վիճակայիններուն օգնութիւն ու նպաստ հասցնելու համար։ Տ. Սուեփաննոս Սրբազան թէպէտ անյիշաչար կը գտնուի ասոնց դէմ, բայց կը կասկածինք որ մի գուցէ վհատի և իր ոյժերը ջլատին, թէպէտ գիտէ որ ժողովրդեան մեծ մասը իրեն համակիր է։»

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՅՐԱՄԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Երէկ Տօնմա Պահչէի պալատին գահոյից դահլիճին մէջ կատարուած չնորհաւորական արարողութեանց պահուն, Նադիպ-իւլ-էչրաֆէն ետք, որ Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար աղօթքներ ըրաւ, իր չնորհաւորութիւնները մատոյց Բարձր. Մեծ-եթիւնները որ իր տէրութենէն ապաքինած ըլլալով ներկայ գտնուած էր հանդէսին և արժանացաւ կայս. մեծարանաց, յետոյ նախորդ մեծ-եպարքոսները, ու յետոյ հեղհեղէ միւս բոլոր նախարարները, բարձրաստիճան պաշտօնատարները։ Ասոնցմէ յետոյ ներկայացաւ Շէյխիսլամ էֆ.ն, որ աղօթքներ բրաւ Վեհ. Սուլթանին կենացը համար։ Շնորհաւորական արարողութիւնը ժամը 4ին աւարտեցաւ, որմէ յետոյ պահ մը հանգստանալէ վերջ Վեհ. Սուլթանը ժամ 5 1/2ին կառքով վերադարձաւ Պէշիկթաշի ճամբով։ Կառքին մէջ Ն. Վեհափառութեան դիմացը նստած էին կայսերազուն իշխան Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆ. և կայս. պալատան մուշիր Ղազի Օսման բաշա։

—Այս չնորհաւորական արարողութիւնը դիտելու համար հիւրերու յատուկ տեղւոյն մէջ կը գտնուէին Անգլիոյ դեսպանը, Ա. Թարզմանը և դեսպանատան ուրիշ պաշտօնեաներ։ Ֆրանսական դեսպանը և տիկինը, դեսպանատան պաշտօնեաները ևն. և Աւստրիոյ, Գերմանիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի դեսպանատանց և հիւպատոսարաններու պաշտօնեաներ ևն. ևն. որ-ոնցմէ ոմանք անհետապնդութիւնով մեզ ցոյց տուին կայս. մեծարանաց։

—Պայրամի առթիւ չնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են նաեւ Պապին Շահը և եւրոպական բոլոր վեհապետները, որոնց չնորհակալութեամբ պատասխանուած է։

—Պայրամի առթիւ Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ մայրաքաղաքիս մէջ գտնուող բոլոր զինուորներուն քեֆէրէլ ֆէսէ բաշխուի։ Այս առթիւ զինուորները բարեմաղթութիւններ ըրին։

Սելամլըքի արարողութիւնը կատարուեցաւ երէկ պայրամի հանդէսէն ետք, Եըլտըզի երթողուլ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը Տօլմա պաղչէի պալատէն ուղղակի նոյն մզկիթը գնաց, և հոն Ուրքաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Եըլտըզի պալատը դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Սպանիոյ և Ռումանիոյ դեսպանները և Ա. Թարգմանները, Իտալիոյ դեսպանատան խորհրդականը, կինը և աղջիկը, Պարսից դեսպանատան Ա. քարտուղարը, Պելժիոյ Թէհրանի դեսպանը որ այս պահուս Պոլիս կը գտնուի, Բէժիի ընդհ. անօրէն Պ. Ֆարնէթէի, դեսպանատուներու պաշտօնատարներէ ոմանք և 130 ի չափ օտարազգի հիւրեր։ Ամենքս ալ ոմանք սենեկապետ պէյին միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

Պ. ՍԹՓԱՆՈՒ, թուրքահայ հիւպատոսական դաշնագրին հեղինակ պատուիրակը, որ այժմ Ամէնք կը գտնուի, հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրեր է Ամէնքի լրագրի մը. — «Հիւպատոսական դաշնագրին կնքումը ետ ձգուելուն նկատմամբ Ամէնքի լրագրաց գրածները սուտ են։ Բանակցութեանց ընդհատումը կարեւոր պէտք մըն էր։ Մենք ալ խնդրած էինք զայն արդէն։ Համաձայնութեան կէտերը յայտնի են։ Օսմ. պատուիրակները իրենց կառավարութեան կարծիքը հարցնելով տեղեկագիր մը պիտի պատրաստեն։ Կը յուսամ թէ երկու կամ առաւելն երեք ամիսէն դաշնագիրը կնքուի։ Միւս դաշնագիրներուն էն կարեւորն է առեւտրական դաշնագիրը։ Բայց արդէն հիւպատոսական դաշնագրին կընքումը պիտի դիւրացնէ անոր ինքնուին ալ, և հետեւաբար անոր բանակցութիւնները երկար պիտի չտեւեն։»

ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ. —Բնաբանիչ-բէյ-ի լրագիրը օրէնքի հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, Տպագրական Տեսչութիւնը ազդարարեց որ ուրիշ առեն միեւնոյն ընթացքին մէջ չը գտնուի։

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒ միջև մաքսային խընդիրներու մասին կատարուած բանակցութեանց տեղեկագիրը Բ. Դռնէն մատուցուեցաւ Վեհ. Սուլթանին։

ՄԱՔՍԱԽՈՒՍՈՒԹԻՒՆ. — Պէրութի ոստիկանութիւնը հրաման ընդունած է քննել այդ քաղաքէն Դամասկոս ղրկուելիք անտուկները, արգիլելով ապրանքները ցամաք ելած ըլլալուն համար Պէրութի մէջ։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ Մելքիտներու նորընտիր Պատրիարք Տ. Ձերհէնէրի ընտրութիւնը վաւերացուց կայս. կառավարութիւնը։

ՊԱՂԵՍՏԻՆի ռուս բարեգործական ընկերութեան նախագահ Սերգիոս Մեծ Դուքսը, Պէրութի երեւելիներէն Նեճիպ Եուսուֆ Սիւրսօք էֆ-ի չքադրամ մը նուիրեր է, մէնոյն առեն մասնաւոր նամակ չնորհակալութիւն յայտնելով անոր՝ Ռուս բարեգործական ընկերութեան տարեկան 5000 ֆր-ի եկամուտ մը չնորհելուն համար։

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ. — Հօրանի Շէյխ-Սաատ անուն վայրը, մարմարէ խոշոր առիւծի մը արձանը գտնուած է։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ կառավարութիւնը ետ կանչած է Հիւպատոսական Դաշնագրոյն հեղինակ պատուիրակութեան 2 քարտուղարները, Պ. Պ. Բարաեօրիիատիս և Թռիֆայէլ։

ՍԻՒԻՊի Պուլկարական առեւտրական գործակատար Պ. Ռիզօֆի հրաժարականը ընդունուեր է, բայց տակաւին որոշում տրուած չէ իր յաջորդի մասին։ Էսէրնէի առեւտրական գործակատար Պ. Մաթէիէֆ արձակուրդով Սոֆիա մեկնեցաւ։

ԾՈՎԱԿԱՆ ՍԻՒՐԻՏԼՈՎ՝ Միջերկրականի Ռուս տորմիղին հրամանատարը՝ Րէթիմոյի (Կրետէ) 17 խալանիներու յանձնուած այն ազատարարի չքադրամները, զոր Զարը չնորհած էր Ռուսական Աչէտանդէ կոչ զրահաւորին մէկ նաւակը ազատած ըլլալնուն համար։ Րէթիմոյի խալամ և քրիստոնեայ հասարակութիւնները խնդրեր են ծովակալէն, որպէս զի իրենց չնորհակալութիւնները հաղորդէ Զարին։

ՀՐԵՇ ՄԸ.—Քէչան գիւղին մէջ կին մը աղջիկ մը ծներ է առանց ձախ ոտքի և ձախ ձեռքի։ Այս հրեշը կ'ապրի տակաւին։

ՈՃԻՐ.—Մանիսայի Գարա Քէչ գիւղէն երեք հոգի որոնք 40 տարեկան կին մը առեւանգելով, լեռը տարած և կացինի հարուածներով ապանած էին, ձերբակալուեր են։

ԳԱՐՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ.—Մաքրի գիւղի թազապետութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի, այդ տեղի վարժարանին մօտ գտնուող կոյուղիներուն անտանելի գարշահոտութեան մասին։ (Սեբվէնի)

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ.— Իբրամ կը ծանուցանէ թէ՝ Սրբ Էնտար վիճարնի որ ժամանակ մը շատ մը վնասներ հասցուցած էր, նորէն սկսած է ձեռքի տակէ վնասներ ընել։ Ցայտնի է թէ էնդիբէյրլի ձեռնարկ ընելով գործէ գործելն անունով երկու ընկերութիւն կազմած էր. հիմա մարդ մը հրապարակ եղած է, որ ձեռնարկած է տակ առորագրութեամբ մը այս երկու ընկերութիւններու բաժնեթուղթերը վերցնել հրապարակէն. որովհետեւ այս երկու ընկերութիւնները պիտի միացուին իրարու, նոյն ընկերութեանց ժողովին անցեալ դեկտեմբեր 29ին և յունվար 14ին գումարման մէջ տրուած որոշման մը համաձայն։ Իպրամ իրաւամբ կը դիտէ թէ առանց բաժնետէրերու գիտութեան գումարուած ժողովի մը որոշումները ամէն երկրի մէջ անընդունելի են ըստ օրինի։

—Բնաբանիչ-բէյ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ այս մասին.— «Թէմպէք'ի ընկերութեան գործերը իրր թէ Լոնտոնի մէջ կազմուած Միացեալ ընկերութեան մը (Associated company) փոխանցուած, և թէմպէքիի ընկերութեան բաժնեթուղթերը այդ նոր ընկերութեան բաժնեթուղթերուն հետ փոխել որոշուած ըլլալով, թիւնէլ խանի մէջ գրասենեակ բացող մէկը, այդ ընկերութեան հաշուեյարդարի փոխանորդ տիտղոսը տուած է ինքնիրենը, և իբր թէ սկսած է փոխել բաժնեթուղթերը։ Բայց պարզ տորագրութենէ ուրիշ ապահովութիւն չկրնալով տալ, ամէն մարդ երես դարձուցած է իրմէ։ Կը լսենք թէ այդ ինքնակոչ հաշուեյարդարը՝ սակարանին մէջ գործառնութիւններ կ'ընէ թէմպէքիի ընկերութեան բաժնեթուղթերուն վրայ։ Արդ, քանի որ միայն հաշուեյարդարութիւն կ'ընէ, ինչո՞ւ գոհ չըլլար բաժնեթուղթերը միայն ծախու առնելով, և յանձնակատարներու միջոցաւ վաճառուիներ ալ կ'ընէ։ Այս ընթացքը կասկածելի կ'երեւայ սակարանի գործերուն ծանօթ մարդոց, և թէմպէքիի ընկերութեան բաժնետէրերուն անվստահութիւն կը ներշնչէ։»

ՇՈԳԵՆԱԽի ՄԻՋ ՀՐԴԵՀ. — Ոակեղջիւրի 11 թիւ չոգենաւը որ ածուխ առնելու համար առջի գիշերը Այվանսարայի առջին կեցած էր, ջուրին ծորակը գիշերը բաց մնալով, կաթսային մէջ ջուր չէ մնացեր։ Ցաջորդ առաւն առանց այս կէտին ուշադրութիւն ընելուելու, վառարանը կը վառուի, և կաթսան կը սկսի այրիլ, ու կրակը կը ծաւալի մինչեւ նաւուն տախտակամածը։ Անմիջապէս ջրանկիրներ հասան, և մարեցին հրդեհը։ Տախտակամածը միայն այրեցաւ։

ՀՈՂՈՂՈՄ.— Վերջերս Ըլկըն գաւառակին մէջ տեղացող անձրեւներուն պատճառաւ, նոյն գաւառակին և Ըլըմուկներու միջև գտնուած գետը յորդելով 2000 արտաւար տեղ և չատ մը տուներ ողողեր է։ Մէկ քանի տուներ ալ փլեր են։

ՀՐԴԵՀ. — Ապրիլ 7ին գիշերուան ժամը 1 1/2ին տուները, Դարդանէլի մէջ չոգենաւամած մը խանութէն հրդեհ ծագելով, 7 խանութ և 4 տուն այրեցան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Քաղքրօմա չոգենաւը, երէկ առաւօտ, եօթը հարիւրի չափ երկաթուղւոյ գործաւորներով՝ նաւահանդիստէն անցաւ վատիվոսթոք (Վլադիվոստոք. Արեւելք) երթալու։

Ռիժիի Դէյտերը կ'ըսէ Թահիրօմօ, Սիւմպէքիի կողմերը աղքատիկ նաւավարներու հանգստութիւնը կը խանգարեն «մեզմէ մէկը սպաննուած է» ըսելով, և ձրի նաւարկելով անոնց նաւականներով։ Այնպէս որ հասարակութիւնը վախնալով անոնցմէ, չեն կրնար ծովը ելնել, և աղքատութիւնը կ'աւելնայ իրենց մէջ։ Դէտերը կը յորձակին նաեւ իրենց հանդիպած նաւերուն վրայ, անոնց կարասիները կը յափշտակեն, և՝ կը խոշտանգեն նաւաստիները, իրրեւ թէ խուզարկութիւններ կատարելու համար։ Վերջերս յարձակեր են Քալատաքի ատնուն մէկու մը նաւուն վրայ, որուն կարասիները յափշտակեր, նաւատիները սպաններ և նաւը ընկզմեր են։ Սիւմպէքիի գայմագամը խնդիրը տեղեկագրած է առ որ անկ է։

ԽԱՂԱԽՈՐԴԱՐանի ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳՕՄԱՆՏՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, մը կազմուեր է, և եկամուտէի կողմերը մեծ գործարան մը հաստատեր է։ Ընկերութեան դրամագլուխը կազմող 7,200 ոսկիի բաժնեթուղթերը կարճ միջոցի մէջ գնուեր են։ Գործարանին համար յանձնարարուած մեքենաները ի մօտոյ Եւրոպայէն պիտի բերուին, թէպէտ արդի մեքենաներով պատրաստուած կաշիներն ալ կը մրցին եղեր Եւրոպայի մէջ պատրաստուած կաշիներուն։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՒՐԻԶ, 21 ապրիլ.—Ցկկաօ այսօր կը հրատարակէ վկայութիւնը հրամանատար Փորթինէդդիի, նախկին տնօրէն Շէուշ-Միտիի բանտին, ուր բանտարկուեցաւ Տրէյֆիւս իր դատապարտութենէն առաջ և ետքը։ Հրամանատարը յայտարարած է թէ հաստատապէս կը հաւատայ Տրէյֆիւսի անմեղութեան։

—Վճռաբեկ Ատեանը այսօր դէմ առ դէմ բերաւ Զօր. Շանուանը և Պ. Բալէօլոկը, և լսեց անոնց վկայութիւնները, Իտալիոյ նախկին զինուորական կցորդ բանիծարտիի հեռագրին նկատմամբ։

—Վճռաբեկ ատեանը որոշած է երկուշաբթի, լսել վկայութիւնը հարիւրապետ Փրէյսթատէրի, որ 1894ին Տրէյֆիւսը դատող զինուորական Ատեանին անդամ էր։ Ատեանը պիտի լսէ նաեւ Պ. Լէբրինի վկայութիւնը։ Նմանապէս որոշած է լսել զօր. Ռոժէ և հարցաքննել դատաւոր Պ. Պէրթուլուս, երկու կողմանց ներկայութեամբ։

ՊՈՒԿՐԻՇ.— Պ. Ձիանի կը շարունակէ իր դիմումները ազատական դահլիճ մը կազմելու մասին, սակայն չկարծուիր որ յաջողի։

ԼԻԼԻ.— Լիլի ի և Շարլռուայի հանքածուխի գործաւորներու գործադուլը հետզհետէ կ'ընդհանրանայ։ Մինչեւ հիմայ չաշխատող գործաւորաց թիւը խիստ չատցած է։

ՄԱՏՐԻՏ.—Կը հաւաստեն թէ կառավարութիւնը որոշած է կարոնները գինը չզեղչել, այլ 25էն 30 % տուրք մը դնել սպանիական բոլոր արժեթուղթերուն վրայ։

ՂԱԼԱԹիՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմանեան Բանսիթէ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	25.17
Այս առաւ բացուեցաւ	25.15
Սեռի B	47.25
» C	29.20

Բուժելի Երկաթուղի

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	124.37
Այս առաւ բացուեցաւ	124.25
Բէժի	284.—
Թրամվայ բաժնեթուղթ	690.—
» Ֆաւխանա	205.—
» Գարաքէօղի	502.—
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	4.12

Դրամներու ընթացքը

Մէճիտիէ արծաթ	108.05
Մէթալիք	96.—
Անգլիական ոսկի	110.30
Ֆրանսական ոսկի	87.15
Բրիմիէ	51.08
Բազպի Թղթադրամ	8.55

ԵՒՐՈՊԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

21 Ապրիլ	ԼՈՆՏՈՆ	ԲԱՐԻԶ
	Անգ. ոսկի	Ֆր.
Անգլ. ջօնս.	110.68	
Օսմ. Պանք. Սեռի B	47.25	48.50
» » » C	27.20	27.45
» » » D բաց	22.75	23.15
» » » D գոց	23.—	23.15
Փաքան. Բարիզի վրայ		2.210
Ֆրանսական բանկ 3 0 0		102.—
Բուժելի Երկաթուղի		126.—
Բէժի		284.—
Օսմ. Պանկա		579.—
Գրէտի Լիոնէ		911.—
Օսմանիէ		415.—
Օսմ. Մաքսատուն		505.—
Թրանվայ		50.—

ՆՇԱՆԱԿ ՂՎՏԳԵ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՅՐԵՐ

(Տարօրինակ կոշտացեր՝ ձեռքի վրայ)

Է.

—Եկէ՛ք, եկեղ՛ցի, դարմանեցէ՛ք ձեր ոտքի վէրքերը։ Ամէն կողմէ կուգան, ինչպէս որ ձեզի կ՚երեւայ, ամէն տեսակ հիւանդներ, ոմանք ալ ոչնչութիւններ, որոնք ամօթ կը համարին ձեզի ցուցնել, եւ ձեր ոտքերը կը մնան ամէնէն աղտոտ ու անտեսուած։ Ամէն կողմէ կուգան, ինչպէս որ ձեզի կ՚երեւայ, ամէն տեսակ հիւանդներ, ոմանք ալ ոչնչութիւններ, որոնք ամօթ կը համարին ձեզի ցուցնել, եւ ձեր ոտքերը կը մնան ամէնէն աղտոտ ու անտեսուած։

Ծուռ-մուռ ոտքերով, ուռած ոտքերով, ոտքերու վէրքերով, ոտքերու ցաւերով, ոտքերու ամէն տեսակ ախտերով, ամէն կողմէ կուգան, ամէն կողմէ կուգան, ամէն կողմէ կուգան։

Ես ալ ինծի համար ըսի, թէ ինչո՞ւ ես ալ չերթամ, ինչո՞ւ ես ալ չերթամ, ինչո՞ւ ես ալ չերթամ։ Ես ալ ունէի ոտքի վէրք մը, որ ինծի կը տանջէր, ես ալ ունէի ոտքի վէրք մը, որ ինծի կը տանջէր, ես ալ ունէի ոտքի վէրք մը, որ ինծի կը տանջէր։